

РОЛЬ ТРЕШ МЕТАЛУ У СТАНОВЛЕННІ ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ ВАЖКОЇ МУЗИКИ (НА МАТЕРІАЛАХ ІНТЕРВ'Ю МУЗИКАНТІВ)

Стойків Андрій Дмитрович

аспірант кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства,
ДВНЗ «Тернопільський національний педагогічний університет», Тернопіль

E-mail: mobius079@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1514-1132>

Стаття присвячується визначенню ролі треш метал музики у становленні екстремальної важкої музики наприкінці 1980-х – початку 1990-х років. Увага акцентована на значенні окремого суб-жанру хеві метал музики у формуванні нової стилістики важкої музики, зокрема нових вокальних технік, складнішої композиції та розширення тематики текстів. Проаналізовано критерії, за якими можна здійснити атрибуцію екстремальної важкої музики серед інших суб-жанрів хеві металу, також визначено місце треш металу, як перехідного етапу між хеві металом та екстремальною музикою. Робота має міждисциплінарний характер, що виявляється у використанні методичних підходів історії та культурології. У статті розглядаються різні ареали розвитку треш метал музики, зокрема США, де з'явився відповідний феномен; Німеччина та Швейцарія, які якісно відрізнялись від американської сцени, та Бразилія, музиканти якої задали стандарти звукозапису для значної частини екстремальної музики. У статті вказано причини занепаду популярності треш металу на початку 1990-х років у контексті загального розвитку рок музики та визначено особливості його еволюції в екстремальний метал. Окрім музичної складової, у статті окреслено соціально-поведінкові елементи фанатів треш металу під час виступів гуртів, які також склали імідж екстремальності метал музики. Окрему увагу присвячено гуртам «Slayer» та «Megadeth», які заклали основи контрверсійності у тематиці текстів, що, у свою чергу, є характеристикою екстремального металу. Еволюціонувавши з Нової хвилі британського хеві металу, американський треш метал розвинув нові риси у важкій музиці, зокрема швидкі агресивні рифи, загострив тематику творів, особливо політичну й антирелігійну. Бунтуючи проти засилля глем металу, прихильники треш металу розробили власний імідж, який полягав у агресивності та відповідній поведінці фанатів під час концертів. Розвиваючись у США, треш метал набув популярності в інших частинах світу, сцени яких склали свої особливості, які, у майбутньому, вплинули на становлення екстремальної важкої музики. Наприкінці 1980-х у радіо-форматі США відбулось зміщення запиту на гранж, який витіснив треш метал з етеру, після чого, суб-жанр, почав занепадати і на його місце в андеграунді важкої музики зайняли дез і блек метал.

Ключові слова: треш метал, екстремальний метал, хеві метал, протест, суб-жанри, тематика, «Slayer», «Megadeth».

Постановка проблеми. У сучасному світі триває процес глобалізації, що відбувається у декількох вимірах, одним з яких є популярна та масова культура. Особливе місце у такому контексті посідає музика, котра є одним із найвиразніших показників відповідного процесу. Серед неакадемічної музики в сучасному світі окремо виділяють масову (pop-music) музику, яка має значний попит серед представників контркультури (сучасна комп'ютерна електронна музика, сучасна важка музика). У зв'язку з поширенням світової електронної мережі, як інструмента глобалізації, сучасна важка музика набула значного поширення серед молоді та стала однією з частин культури покоління міленіалів та зумерів. Особливого значення у популяризації важкої музики набули метаморфози, що відбулись у хеві металі наприкінці 1980-х – початку 1990-х років, коли виник феномен екстремального металу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення метал музики значно активізувалось у ХХІ ст. у Західному Світі, про що свідчить значна кількість наукових публікацій на сайті researchgate.net [ResreachGate], обсяг яких складає близько двох сотень. Більшість із них розглядає хеві метал у

контексті соціальних та психологічних дисциплін, а не історичних чи культурологічних.

Швейцарський музикознавець Іан Крісте у монографії «Sound of the Beast: The Complete Headbanging History of Heavy» описує розвиток важкої музики від пізніх 1960-х років – до кінця ХХ ст. Особливу увагу автор приділяє локальним європейським сценам та міжнародному стильовому взаємовпливу [Christe, 2003]. У монографії британського соціолога Кита Кан-Гарріса «Extreme Metal: Music and Culture on the Edge» виокремлено стильові риси екстремального металу та визначено його місце у важкій музиці загалом [Kahn-Harris, 2007]. Окрім цього, у монографії чітко розмежовані дез і блек метал з точки зору соціокультурного підходу та специфіки сцен відповідних суб-жанрів.

Американський журналіст Альберт Мудріан у книзі-збірці інтерв'ю «Precious Metal: Decibel Presents the Stories Behind 25 Extreme Metal Masterpieces» виділяє такі елементи метал музики, як «атмосферність» чи стандарти низькоякісного звукозапису [Mudrian, 2009]. Окрім цього, в книзі описано ранній етап становлення екстремальної важкої музики в Європі на прикладі творчості німецьких та

швейцарських треш метал гуртів. Історичний аспект розвитку хеві металу досліджує канадський антрополог Самуель Данн [Dunn, 2008; 2014]. Таку саму проблематику піднімає Рік Ернст у документальному фільмі “Get Thrashed: The Story of Thrash Metal” 2006 р. [Ernst, 2006].

Окремі аспекти діяльності різних треш метал гуртів, особливостей їхніх альбомів і композицій проаналізовані у низці статей та ряді інтерв'ю з музикантами Джона Відергорна. Зокрема, у статті «Clash of the Titans Tour: Iron Giants» висвітлено найбільш вагомий події еволюції треш металу та вказано причини занепаду відповідного суб-жанру важкої музики. Стаття «34 years ago: Slayer redefine thrash with ‘Reign in Blood’» визначає значення альбому «Reign in Blood» у розвитку важкої музики та суперечності навколо пісні «Angel of Death», через зміст якої виконання гурту могло не відбутися. У статті «51 years ago: Black Sabbath release their debut album + invent heavy metal» Дж.Відергорн на прикладі діяльності гурту «Black Sabbath» висвітлює проблеми сприйняття метал музики в тогочасному суспільстві, які проявлялись у несприйнятті та відторгненні музикантів, що у майбутньому стане атирибутовною ознакою треш метал стилю і екстремальної важкої музики [Wiederhorn, 2010; 2019; 2020].

У відео-журналах «Loudwire» зібрано інтерв'ю, які конкретизують біографічні дані гуртів і музикантів, зібрані з різних популярних електронних інформаційних ресурсів [Loudwire]. В електронному журналі «Metal Injection», присвяченому важкій музиці, окреслено хід судових справ проти гуртів чи заборони виступів хеві метал колективів [Metal Injection]. У статті Грегa Прато «The Story Behind The Song: An I Evil by Diamond Head» простежено становлення треш металу та визначено вплив Нової хвилі британського хеві металу на процес еволюції важкої музики [Prato, 2016].

Інформація про діяльність лейблів важкої музики в рамках вищеназаних суб-жанрів міститься на офіційних сайтах Metal Blade Records, MetalStorm [MetalStorm] та у монографії американського журналіста Девіда Гехлка «Damn The Machine» [Gehlke, 2017]. Із змістом текстів пісень можемо ознайомитись в інтернет-архіві Genius Lyrics [Genius].

Контроверсійність текстів та сценічного образу гурту «Slayer», як найбільш впливового у царині екстремальної важкої музики, описані у статті британського дослідника Домініка Вільямса «Feel the Knife Pierce You Intensely: Slayer's ‘Angel of Death’ — Holocaust Representation or Metal Affects» [Williams, 2019] та у розвідці Дена Епштейна «How Slayer's Controversial ‘Angel of Death’ Changed Thrash Band Forever» [Epstein, 2016].

З інтерв'ю американського музиканта Стіва ДіДжорджіо журналісту Рею Ван Горну дізнаємося про головні елементи протесту треш металу в США проти культури глем року [Horn, 2006]. У статті британського музиканта і журналіста Дона Лавсона «Eternal Devastation: the untold story of thrash metal's other Big Four» описується становлення та розвиток треш металу в Німеччині, як одній з головних європейських сцен відповідного суб-жанру [Lawson,

2016]. Статті Сюзан Колон «Name That Tomb» [Colon, 1991] та інтерв'ю бразильського музиканта Вагнера Ламуньяля журналістці Кім Келлі пояснюють проблеми розвитку важкої музики у Бразилії та феномен популярності треш метал гуртів у Південній Америці [Kelly, 2012].

Формулювання цілей статті. Попри значну кількість досліджень розвитку важкої музики, у тому числі, треш металу, постає проблема систематизації й узагальнення історичної еволюції суб-жанрів хеві метал музики у контексті світової масової музичної культури. Метою статті є дослідити феномен треш металу як чинника становлення екстремального металу, також визначити причини його виникнення та описати стильові особливості. Окрім цього, окреслити відмінності у розвиткові треш металу в США та Європі, визначити причини занепаду відповідного суб-жанру.

Виклад основного матеріалу. Дефініція «екстремальний метал» є штучною, зазвичай, її не виділяють серед суб-жанрів метал музики. Основною причиною цього є вкрай розпливчасті якісні характеристики. Наприклад, якщо вважати критерієм рівень асоціальної поведінки чи позови до суду проти гуртів щодо їх діяльності, то екстремальними ми можемо назвати «Judas Priest» [Metal Injection, 2014, #6], «Twisted Sister» [Metal Injection, 2014, #8], «Black Sabbath» [Wiederhorn, 2021]. Адже щодо них порушувались судові справи, накладалися штрафи, скасовувались концерти. Проте, захищаючи власне реноме, музиканти вказували на незрозуміння або помилки в інтерпретації текстів та поведінки.

З іншого боку, були гурти, які намагались своїм іміджем та музикою створити ілюзію певної небезпеки, наприклад «Venom» [MetalStorm, Venom]. Але, з розвитком метал сцени, «Venom» почали нагадувати своєрідне «Halloween Party», аніж справжніх протестувальників. Тим паче, що окрім пентаграми на обкладинці та тематики про відьомський шабаш чи стереотипного «диявола», гурт ні до чого радикального не закликав [Dunn, 2014, 04:55, 07:50]. Хоча творчість та імідж гурту «Venom» матимуть безпосередній вплив на розвиток екстремального металу в скандинавських державах, їх складно назвати екстремальними назагал.

Є інша візія щодо питання екстремальності, яку демонструє метал музика в США. Тут з'явилися гурти, котрі створювали тексти про темні сторони людського життя й психіки, помилки історії, політики, релігії, теми насильства і озвучували їх надшвидкою та складною музикою [Dunn, 2014, 27:33]. Це особливо важливо, адже відповідна музика почала розвиватись у США саме на зорі популярності Нової хвилі британського хеві металу 1982 – 1983 рр., (в період виходу дебютних альбомів гуртів «Metallica» та «Slayer»).

Ще один важливий чинник атрибуції екстремального металу – це дизасоціація щодо стереотипів «easy listening music» і створення «шуму», що є суттєвим критерієм відповідної диференціації [Kahn-Harris, 2007, р. 5]. Окрім цього відзначимо незвичну структуру композицій, яка ускладнює запам'ятовування твору навіть для фанатів хеві метал музики

[Dunn, 2014, 03:38].

Розвиваючи техніку гри в напрямку більшої віртуозності, обганяючи у цьому британські гурти, американські музиканти та їхня музика поставали більш агресивними. Також змістовне наповнення текстів і художнє оформлення обкладинок альбомів часто вирізнялися провокативністю. Наприклад, гурт «Megadeth» висміював зовнішню політику США. Все це надавало американським треш метал гуртам екстремальних ознак. Окрім цього, концерти названих гуртів супроводжувались масовими заворушеннями, а клуби, в яких вони відбувались, зазнавали значних пошкоджень через поведінку фанів [Ernst, 2006, 00:46:18]. Однак, здебільшого, це було не світоглядними позиціями музикантів та закличками до радикальних дій, а лише частиною сценічного іміджу (наприклад, з інтерв'ю вокаліста Тома Арайя з гурт «Slayer», ми дізнаємось, що він позиціонує себе як католик [Dunn, 2005, 01:08:42], [Loudwire, 2016, 02:30].

Американські треш метал гурти, на відміну від європейських, екстремальність демонстрували у музичній царині. Так був придуманий низький гортанний спів «гроулінг» (від англ. «growling» - «гарчати»), який поєднувався з тематикою смерті, вкрай жорстоким фізичним насильством, мізантропією, що і сформувало суб-жанр «death metal» [Dunn, 2014, 27:33].

Треш металу притаманні швидші темпи, ніж у дез метали, в той час як, дез метал будується на агресивніших та нижчих рифах, ускладнених ритмічних малюнках, використанні дисонансних інтервалів. У треш металі – це, в основному, чисті квінти та чисті кварта, рідше використовувався тритон. Окрім цього, композиції у американському дез металі часто бувають атональними, що не характерно для треш металу.

Отже, на основі вищеназваних критеріїв, приходимо до висновку, що екстремальна важка музика характеризується особливою технікою вокалу («гроулінгом»), містить складніші ритмічні побудови та використовує агресивніші рифи. Також, важливою ознакою є тематика смерті, садизму, мізантропії, окультизму та сатанізму [Kahn-Harris, 2007, р. 40–42/149–150]. Чинник асоціального іміджу та наявність позовів до суду проти гуртів не завжди є свідченням на користь екстремальності музики.

Становленню треш металу в США сприяла творчість гуртів Нової хвилі британського хеві металу, зокрема «Iron Maiden» [MetalStorm, Iron Maiden], «Venom» [MetalStorm, Venom], «Motorhead» [MetalStorm, Motorhead], «Diamond Head» [MetalStorm, Diamond Head], «Angel Witch» [MetalStorm, Angel Witch], «Raven» [MetalStorm, Raven] і «Tygers of Tan Pang» [Tygers of Tan Pang]. Особливе значення мали альбоми «Overkill» (1979 р.) гурту «Motorhead» та «Lightning to the Nations» (1980 р.) гурту «Diamond Head», твори яких задали нові темпові стандарти. Яскравим прикладом є вступ та перша строфа титульного твору з альбому. Також показовим є вокал Яна Фрейзера Кілмістера (більш відомого як Леммі), який вирізняється бруталністю серед вокалістів британських хеві метал гуртів кінця 1970-х років [Rivadavia, 2018].

Щодо гурту Diamond Head, та їхнього дебютного альбому, особливої ваги набуває твір «Am I Evil?», особливо його вступ, де за допомогою послідовності павер-акордів створюється своєрідне «жорстке звучання». Окрім цього, перше гітарне соло, де використано поліритмічні ефекти, що будуть запозичені членами треш метал гуртів середини 1980-х років. Показовим є наявність каверу гурту «Metallica» на композицію «Am I Evil» [Prato, 2016]. Подібний сценарій простежуємо з композицією «Stone Cold Crazy» (1974 р.) гурту «Queen», ритмічна імпровізація вступу якої буде часто використовуватись у треш металі, а у 1990 р. гурт «Metallica» напише кавер на відповідну композицію [Rivadavia, 2018].

Окрім Нової хвилі британського хеві металу, на становлення треш металу вплинув контакт з музикою жанру хардкор панк, що спричинив запозичення надшвидких темпів та їх контрастні зміни в різних частинах твору.

Найпоказовішим прикладом треш металу в США є творчість «Великої четвірки треш металу»: «Metallica» [MetalStorm, Metallica], «Megadeth» [MetalStorm, Megadeth], «Slayer» [MetalStorm, Slayer] і «Anthrax» [MetalStorm, Anthrax]. У Європі треш метал найбільше розвивався у Німеччині, свідченням чого є діяльність гуртів «Kreator» [MetalStorm, Kreator], «Sodom» [MetalStorm, Sodom] і «Destruction» [MetalStorm, Destruction].

Треш метал у США постав як протест проти глем металу [Ernst, 2006, 00:23:15]. Цей протест виявлявся на стилістичному рівні: оскільки глем музиканти виглядали подібними на жінок з обкладинок косметичних журналів ранніх 1980-х років [Ernst, 2006, 00:23:51]. Також протест полягав у засудженні глем металу як шаблонного стилю, позбавленого неординарних композиторських рішень та текстів пісень про «секс, наркотики і рок-н-рол» [Ernst, 2006, 00:24:09]. Відповідно, значна частина прихильників важкої музики в США протестувала проти засилля глем металу в музичному просторі, що стало рушійною силою змін у музичній творчості.

На відмінну від США, у Європі глем метал не мав значного поширення, отже – створення треш металу в Німеччині чи Швейцарії стало прикладом поступової еволюції хеві метал музики [Christe, 2003, р. 141–159].

Важливу роль у популяризації треш металу відіграв американський лейбл «Metal Blade Records», який, починаючи з 1982 р. видавав серію компіляційних альбомів «Metal Massacre».

Варто наголосити на географічних особливостях виникнення треш металу в США. Основними локаціями тут стали штат Каліфорнія (мм. Окланд і Сан-Франциско, звідки гурти «Metallica» та «Exodus») і м.Лос-Анджелес, центр потужного розвитку глем металу (де зародились «Slayer» і «Megadeth»).

Згідно з інтерв'ю одного з піонерів екстремального металу в США Стіва Діджорджіо, музиканти треш металу не намагались шокувати публіку зовнішнім виглядом (на відмінну від глем виконавців): «...якщо ви виконуєте нетанцювальну музику, чи щось зовсім інше, скажімо рок, метал, хард рок, тоді ви повинні виглядати відповідним чином. Ви повинні виглядати як злі чуваки, а ми виглядали як

нормальні чуваки ... ми носили (одягали) звичайні речі і ми не турбувались щодо цього...» [Horn, 2006].

У 1983 р. «Metallica» записує дебютний альбом «Kill 'Em All», який вважається першим треш метал альбомом. У ньому гурт поєднав елементи з Нової хвилі британського хеві металу та хардкор панку, що створило доволі швидко музику з агресивними рифами. Окрім цього, провокаційна назва та обкладинка альбому, на якій зображена кров та відпущений з кулака молоток, привернули до себе увагу [Ernst, 2006, 00:14:13].

Треш метал, як щось справді екстремальне, вперше виявився в альбомі «Show No Mercy» (1983 р.) гурту «Slayer». Щодо створення шумових ефектів та віртуозності виконання, «Slayer» обігнав «Metallica» та «Venom». Відзначимо незвичний вокал Тома Арая, особливо його високий крик, який став своєрідною візиткою гурту в 1980-х роках [Williams, 2019, p. 2].

Екстремальність гурту, окрім музики забезпечував імідж та вигляд музикантів. У перші роки свого існування музиканти використовували грим для шок-вигляду, зокрема область очної ямки була зафарбована у чорний колір, що теж стало певним протестом проти глем року та глем металу [Loudwire, 2016, 03:18]. Окрім цього, концерти треш метал гуртів та поведінка фанатів славились своєю радикальністю та руйнівними наслідками для клубів де вони організовувались. Серед фанатів і музикантів були поширені: стейдждайвінг (стрибки артистів зі сцени на натовп фанатів біля сцени) і мовшінг (спровокована штовхання та бійка всередині натовпу). Інколи до подібної поведінки закликали самі артисти (наприклад, «Exodus»), але, здебільшого, відповідна поведінка не залежала від самого гурту. У 1985 р. «Exodus» записали дебютний альбом «Bonded by Blood». У приспіві однойменної композиції є рядок: «Murder in the front row, crowd begins to bang and there's blood upon the stage. Bang your head against the stage and metal takes its price, bonded by blood ...». Часто-густо, подібний заклик можна було почути від першого вокаліста гурту Пола Бейлоффа під час живого виступу гурту: «Я хочу бачити кров на сцені!» [Ernst, 2006, 00:34:13], що не було ні метафорою, ні гіперболізацією, а закликом до типової поведінки фанатів під час концерту.

Гурти «Megadeth» і «Slayer» не єдині у треш металі середини 1980-х років, хто прославився екстремальним іміджем. Повз навколо політичні чи окультні та антирелігійні тексти та швидкісні композиції, окрему увагу привертало концерти гуртів. Не зважаючи на те, що виступи гурту Slayer шокували хаотичною поведінкою фанатів, де

Окремої уваги заслуговують антирелігійні, садистські тексти та назви альбомів гурту «Show No Mercy» з композиціями «Evil Has No Boundaries», «The Antichrist», «Fight Till Death»; альбом «Hell Awaits» (1985 р.); «Raining Blood» (1986 р.) [MetalStorm, Slayer]. Все це привертало увагу, особливо підлітків. Найбільш вдалою ілюстрацією відповідної причини є композиція «Angel of Death», яка оповідає про доктора Йозефа Менгеле та піднімає тему голокосту зі сторони діяльності Менгеле [Erstein, 2016].

У 1985 – 1986 рр. інший гурт з «Великої четвірки

треш металу» «Megadeth» записав перші два альбоми з доволі провокаційними назвами «Killing is my Business... and Business is Good!» і «Peace sells... but Who's Buying?». Особливо провокаційною є обкладинка другого альбому, на якій зображена, на задньому плані, знищена ядерною війною будівля генеральної асамблеї ООН, а на передньому маскот гурту Вік Раттлхед одягнений в урядовий костюм, що опирається на табличку з написом «For Sale». Над головою маскота розміщено назва альбому «Peace sells... but Who's Buying?» [MetalStorm, Megadeth]. Відповідний наратив у музиці гурту викликаний проблемами ядерного потенціалу США та СРСР у період холодної війни.

Хоча тематика пісень в альбомі безпосередньо не зачіпає питання політики США, однак подібний образ політичної критики закріпився за гуртом. Незважаючи на те, що твори, які критикували політику держав, мали місце у хеві метал музиці ще до «Megadeth» (наприклад «2 Minutes to Midnight» гурту «Iron Maiden» [Iron Maiden, 1984]), саме за текстами Дейва Мастейна сформувався відповідний стереотип, який привертав увагу до гурту.

Особливо відчутним це стало з виходом у 1992 р. відео-кліпу на композицію «Symphony of Destruction», у котрій показано вбивство нового президента, або кандидата у президенти США під час його вітання з публікою та палаючу стіну з написом «...For the People», на якій намальований прапор США [Megadeth, 1992].

Однак, з точки зору стилістики, твори американських треш метал гуртів середини 1980-х років не вважають екстремальним металом, іноді до відповідної категорії відносять «Slayer», але це радше виключення з правил.

У Європі, в середині 1980-х років також активно розвивався треш метал. У багатьох аспектах він нагадував американський треш, особливо у Німеччині. Однак, були й певні відмінності [Christe, 2003, p. 139–159]. Основна відмінність проявлялась у вокалі: в європейському треші він брудніший і різкіший, ніж у американському [Ernst, 2006, 01:16:27]. В цьому аспекті, європейський треш метал значно ближчий до екстремального металу, ніж американський.

На відміну від еволюції треш металу в США, німецькі гурти були значно розпоршені по різних містах країни та разюче відрізнялись один від одного. Так, наприклад, гурт «Kreator» походить з міста Ессен і був проектом однокласників, які вирішили грати музику подібну до Нової хвилі британського хеві металу. Гурт «Sodom» заснований у місті Гельзенкірхен зокрема у шахтарському районі міста. Гурт «Destruction» є представником невеликого містечка Льоррах. Окрім цього, німецькі музиканти записували свої твори на різних лейблах, що відрізняє їх від ранньої американської сцени треш металу, де створювались компіляційні альбоми у рамках «Metal Blade Records» [Lawson, 2016].

Важливу роль у розвитку треш металу в Німеччині та Швейцарії відіграє лейбл «Noise Records», який упродовж 1980-х років буде записувати матеріали гуртів «Kreator», «Hellhammer» і «Celtic Frost» та багатьох інших німецьких хеві та павер метал

гуртів. Саме навколо них у майбутньому буде формуватися екстремальна важка музика у Німеччині [Gehlke, 2017].

Щодо тематики текстів, у ранній творчості вищевказаних німецьких треш метал гуртів були присутні роздуми над ставленням соціуму до насильства. У цьому контексті показовим є альбом «Pleasure to Kill» (1986 р.) гурту «Kreator». Наприклад у пісні «Riot of Violence» є наступні рядки: «A man lies in the corner, covered with blood... People pass him by, but they say Why should we care about him? He will die today» [Kreator, 1986].

Подібною була тематика гурту «Destruction». Однак бажання «бути найстрашнішим і найбрутальнішим» гуртом свого часу, змістить акцент з питань сприйняття соціумом насильства до жорстокого насильства, тематика якого, пізніше, стане притаманною екстремальній важкій музиці, зокрема дез металу [Lawson, 2016].

Дещо інакше розвивався гурт «Sodom». Перші релізи та перший повноформатний альбом «Obsessed by Cruelty» (1986 р.) оспівував окультні теми (подібно до гурту «Venom»), що не викликало серйозного ставлення зі сторони лейблів та музичних критиків. Переломним моментом став прихід до гурту Френка Блекфаера, який змінив зміст текстів у сторону політики та військового насильства і злочинів проти людства, що були рефлексіями холодної війни. Так у 1987 р. гурт записує альбом «Persecution Mania», який завдяки своїй обкладинці та текстам із засудженням військового насильства постануть серед критиків важкої музики у якості «німецького Megadeth» [Christe, 2003, р. 141–159]. Провокативність текстів гурту «Sodom» яскраво демонструє рядки з пісні «Agent Orange» (1989 рю): «Legalize the war, they are deprived of their power, eradication without law» [Sodom, 1989].

Серед європейського треш металу також важливе місце посідають швейцарські виконавці середини 1980-х років, які мали вплив на розвиток дез та блек металу [Dunn, 2005, 01:12:23]. Зокрема: «Hellhammer», що проіснували лише два роки і записали єдиний мініальбом «Apostrophic Raids» (1984 р.) [MetalStorm, Hellhammer]. Твори гурту не відрізнялись особливою віртуозністю чи цікавими ритмічними малюнками та рифама. Натомість, матеріал, через низьку якість звукозапису, звучав доволі примітивно. У такому аспекті «Hellhammer» близький до гурту «Venom» [Dunn, 2014, 09:31].

У 1984 р. вокаліст гурту Том Габріель Фішер та бас-гітарист Мартін Ерік Страйкер створили новий колектив під назвою «Celtic Frost», який мав значний вплив на формування блек металу в Європі [MetalStorm, Celtic Frost]. Їх творчість отримає назву «First Wave of Black Metal».

Щодо тематики творів швейцарських треш метал гуртів, вони базувались на окультні і сатанізмі та питанні смерті в рамках окультних практик. Найяскравіше це продемонстровано у композиціях альбому «To Mega Therion» (1985 р.). Наприклад, у композиції «Down of Megiddo» є наступні рядки: «Humiliated in human form, we have to die to be reborn ... We'll never be reborn, prenatal death's redeemed (our

lives) Into his hands we demand our hearts, The Lord and we are one» [Celtic Frost, 1985]. Подібні теми піднімаються й у інших композиціях гурту: «Necromantical Screams», яка закриває альбом: «Deny life, addiction to death, procession of damnation, expulsion of light, hazardous ways into the rush, soul is frozen and flesh is weak...» [Celtic Frost, 1985].

Загалом, основним критерієм диференціації між європейським та американським екстремальним металом наприкінці 1980-х – початку 1990-х років стануть акценти між так званою «атмосферою звучання» [Mudrian, 2009, р. 291], притаманною європейській сцені, особливо блек металу [Mudrian, 2009, р. 194] та агресивними рифама і швидкістю виконання, притаманними метал музиці США [Dunn, 2014, 10:14]. Пізніше, відповідні елементи будуть поєднуватись і різниця між європейським та американським екстремальним металом буде знівельована.

Окрім США та Європи, розвиток екстремального металу охопив і Бразилію, де він репрезентувався гуртами «Sarcophago» та «Sepultura».

У 1987 р. гурт «Sarcophago» записав дебютний альбом «I.N.R.I.» [MetalStorm, Sarcophago], який доволі сильно відрізнявся від інших. По-перше, вокал був повністю підпорядкований техніці «гроулінг». По-друге, був зроблений акцент на озвученні партії перкусії, яка посилювала «брудне» звучання творів. По-третє, відрізнявся надмірним використанням ефектів, подібних до тремоло. Окрім цього, низька якість звукозапису створила гурту андеграундний імідж, за зразком якого будуть розвиватись на протигагу треш металу дез і блек метал. У майбутньому, «Евроніmus» – один із засновників блек металу в Норвегії, відзначатиме сильний вплив «Sarcophago» на свою діяльність, що чітко ілюструє вплив гурту на становлення екстремального металу [Mounihan, Soderlind, 2003, р. 36].

Гурт «Sarcophago» у 1987 р. після запису альбому розпався, а відновлений через два роки колектив представив нове звучання композицій. Зокрема, альбом «The Laws of Scourge» (1991 р.) отримав хороші відгуки серед металком'юніті [MetalStorm, Sarcophago].

Значення творчості «Sarcophago» як для треш металу, так і для екстремальної важкої музики полягає у розширенні тематики пісень: у антихристиянських текстах, які до цього у треш металі з'являлись лише опосередковано у текстах гуртів «Slayer» і «Destruction». Наприклад, композиція 1987 р. «I.N.R.I.» гурту «Sarcophago» завершується наступними рядками: «... And died on the cross to humanity save. Fuck you, fuck you, fuck you Jesus Christ» [Sarcophago, 1987].

На відміну від американських та європейських гуртів, у бразильських колективів були проблеми зі соціалізацією. У 1985 р. в Бразилії завершилась військова диктатура і цього ж року відбувся міжнародний фестиваль «Rock in Rio», куди були запрошені на той час відомі рок та метал гурти на кшталт «Iron Maiden», «Scorpions», «AC/DC» тощо [Rock In Rio]. Однак, суспільство було ще не готовим до треш металу, про що свідчать спогади Макса

Кавалера – одного з музикантів гурту «Sepultura» про можливість потрапити у вуличну бійку через довге волосся чи татування [Colon, 1991]. Іншим цікавим фактом є розповідь Вагнера Моура Ламуньє, у якій він зазначає, що після запису альбому «I.N.R.I.», коли учасникам гурту було по шістнадцять років, їхні батьки розселили музикантів у різні міста Бразилії, подалі від метал музики, яка, на думку батьків, чинила деструктивний вплив на розвиток підлітків [Kelly, 2012].

У кінці 1980-х років, після розпаду «Sarcophago», у Бразилії набрав популярності інший гурт – «Sepultura» [MetalStorm, Sepultura]. Записавши третій альбом під назвою «Beneath the Remains» (1989 р.), гурт буде розцінюватись як межовий між треш і дез металом [Dick, 2013 та Rivadavia].

На відміну від «Sarcophago», гурт «Sepultura» вокально був куди ближчим до треш металу, однак побудова композицій була складнішою та вимагала більшої майстерності виконання. Це є результатом більшого досвіду музикантів.

Пісні гурту базуються на темах війни та віри (релігійних чи політичних переконань). Прикладами цього є однойменна композиція з альбому «Beneath the Remains» (1989 р.): «In the middle of a war that was not started by me, deep depression of the nuclear remains ... who has won? Who has died? Beneath the remains. Cities in ruins, bodies packed on minefields. Neurotic game of life and death, now I can feel the end.» [Sepultura, 1989], або ж рядки з пісні «Mass Hypnosis» з цього ж альбому: «Soldiers going nowhere, soldiers blinded by their faith» [Sepultura, 1989].

Приналежність «Sepultura» до екстремального металу є номінальною. До певної міри вона визначається швидкісними рифами та побудовою ритм-партій подібно до американського дез металу. З іншого боку це, частково є виявом впливу гурту «Sarcophago» [Kahn-Harris, 2007, р. 116–117]. Проте, музиканти мали бажання бути подібними до німецьких треш метал гуртів, особливо до «Destruction», у яких був свій зовнішній імідж з ременями-патронажами [Dunn, 2008, 00:10:42].

У наступних альбомах «Arise» (1991 р.) і «Chaos A.D.» (1993 р.) «Sepultura» дещо відхилились у сторону альтернативного металу. Особливо виразно це проявилось у альбомі «Roots» (1996 р.), після чого гурт перестав претендувати на екстремальність у метал музиці [MetalStorm, Sepultura].

Символом кінця епохи треш металу є світовий тур «Clash of the Titans», який тривав з 22 вересня 1990 р. по 14 липня 1991 р. [Wiederhorn, 2010]. Участь у ньому планувала взяти «велика четвірка треш металу», однак гурт «Metallica» відмовився й замість них запросили маловідомий гурт «Alice in Chains», який виконував музику в стилі гранжу. Його композиції стануть зручнішими для радіоформату та займуть провідні позиції в етері станцій, орієнтованих на рокмузику [Ernst, 2006, 01:21:16]. Нові альбоми німецьких та бразильських трешерів у 1990-х роках отримають

значно більше негативних відгуків та нижчі рейтингові оцінки [MetalStorm], що змістять акценти в Європі та Південній Америці з трешу на дез та блек метал. Окрім цього, треш метал доволі швидко вичерпав свою різноманітність: композиції кінця 1980-х років не особливо відрізнялись від творів середини 90-х, внаслідок чого втрапився елемент свіжості суб-жанру, а якісно нові зміни в треш металі спричинили перехід треш металу в екстремально важку музику.

Також на початку 1990-х років у треш метал сцені намітилась сильна криза, викликана конкуренцією з гранжем, особливо коли свою активну діяльність розпочав гурт «Nirvana» та «Alice in Chains» [Wiederhorn, 2010], які витіснили треш метал з американських рокрадіо та великих концертів.

Висновки. Треш метал, сформований у США, став етапом еволюції метал музики. Визрівши в надрах Нової хвилі британського хеві металу, треш метал ускладнив вимоги до техніки виконання композицій: твори стали швидшими, а рифи агресивнішими, тематика пісень базувалась на політичних, контраверсійних текстах, темах садизму та жорстокості у реальному світі. Американський треш метал апелював до крайніх проявів людського буття, через що набув популярності серед підліткової аудиторії. Треш метал характеризувався деструктивною поведінкою фанатів під час концертів гуртів (стейждайвінг і мовшінг). Окрім цього, еволюції хеві металу у треш метал сприяв протест проти популярного на початку 1980-х років глем металу.

Набираючи популярність в середині 1980-х років, американських треш метал поширився у Європі та Південній Америці, особливо у Бразилії, де були закладені свої особливості у відповідний суб-жанр: використання бруталного вокалу у творах гурту «Sarcophago», низька якість звукозапису, що створювала своєрідний «шум». Бразильські гурти збагатили зміст творів різкою критикою релігії та війни.

Особливого значення набуває німецька течія треш металу, яка базуватиметься не на протесті проти глем металу, а буде елементом природної еволюції важкої музики. Окрім цього, у Німеччині не буде свого аналога американського «Metal Blade Records», що уповільнить розвиток німецької треш метал сцени.

Вершиною розвитку треш металу стало світове турне «Clash of the Titans», після якого популярність треш металу почала згасати. Натомість, популярності набуває гранж, що став зручнішим для радіоформату.

На основі американського треш металу в США наприкінці 1980-х років почав розвиватись новий суб-жанр екстремальної музики – дез метал, який запозичив з трешу композиційні структури й агресивність рифів, створив нові техніки вокалу та змістив акценти у змісті на крайні прояви насильства. Натомість, німецькі та швейцарські гурти і бразильський «Sarcophago» вплинуть на розвиток іншого екстремального суб-жанру важкої музики – блек металу, який набуває популярності у скандинавських державах впродовж 1990-х років.

Список використаних джерел

- Buckland, P., 2016. When all is lost: thrash metal, dystopia, and ecorepedagogy. *International Journal of Ethics Education* 1, p. 145-154. [Online]. Доступно: <https://doi.org/10.1007/s40889-016-0013-z> (дата звернення: 04.05.2021). (in English).
- Celtic Frost, 1985. Dawn of Megiddo lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Celtic-frost-dawn-of-megiddo-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Celtic Frost, 1985. Necromantical Screams lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Celtic-frost-necromantical-screams-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Christe, I., 2003. *Sound of the Beast: The Complete Headbanging History of Heavy Metal*. HarperEntertainment, 416 p. (in English).
- Colon, S., 1991. Name That Tomb. [Online]. Доступно: <https://www.miaminewtimes.com/music/name-that-tomb-6365188> (дата звернення: 05.05.2021). (in English).
- Dick, C., 2013. Sepultura – “Beneath the Remains”. [Online]. Доступно: <https://www.decibelmagazine.com/2013/01/03/sepultura-beneath-the-remains/> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Dunn, S., 2005. Metal: A Headbanger’s Journey. [Online]. Доступно: <https://www.youtube.com/watch?v=yHekU5x2hx8> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Dunn, S., 2008. Global Metal. [Online]. Доступно: <https://www.youtube.com/watch?v=Xt4Cscck-lvk&t=1s> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Dunn, S., 2014. Metal Evolution – Extreme Metal. [Online]. Доступно: <https://www.youtube.com/watch?v=MoHOgfEoPlc> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Erstein, B., 2016. How Slayer’s Controversial ‘Angel of Death’ Changed Thrash Band Forever. [Online]. Доступно: <https://www.rollingstone.com/music/music-features/how-slayers-controversial-angel-of-death-changed-thrash-band-forever-192311/> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Ernst, R., 2006. Get Thrashed: The Story of Thrash Metal. [Online]. Доступно: https://www.youtube.com/watch?v=q_TBvw2PWwg (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Gehlke, D., 2017. ‘Damn The Machine – The Story Of Noise Records’ Book Due In March. [Online]. Доступно: <https://www.blabbermouth.net/news/damn-the-machine-the-story-of-noise-records-book-due-in-march/> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Horn, R., 2006. Normal Life and Thrash. An interview with Steve DiGiorgio of Sadus. [Online]. Доступно: <https://web.archive.org/web/20081210205744/http://www.roughedge.com/features/sadus2006.htm> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Iron Maiden, 1984. 2 Minutes to Midnight lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Iron-maiden-2-minutes-to-midnight-lyrics> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Kahn-Harris, K., 2007. *Extreme Metal: Music and Culture on the Edge*. Bloomsbury Academic, 224 p. (in English).
- Kelly, K., 2012. Wagner Antichrist Interview: “Sarcophago Refuses to Die”. [Online]. Доступно: <http://www.ironfistzine.com/2012/08/23/wagner-antichrist-interview-sarcophago-refuses-to-die/> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Kreator, 1986. Riot of Violence lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Kreator-riot-of-violence-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Lawson, D., 2016. Eternal devastation: the untold story of thrash metal’s other Big Four. [Online]. Доступно: <https://www.loudersound.com/features/sodom-kreator-destruction-and-tankard-the-rise-of-germanys-own-big-four> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Loudwire, 2016. Slayer’s Tom Araya – Wikipedia: Fact or Fiction. [Online]. Доступно: https://www.youtube.com/watch?v=4e0QlzMIU_M (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Megadeth, 1992. Symphony of Destruction. Official video. [Online]. Доступно: <https://www.youtube.com/watch?v=vfpgpf6QVnI> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Metal Blade Records. About Us. [Online]. Доступно: <https://www.metalblade.com/us/about-us/> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Metal Injection, 2014. #8 Twisted Sister vs PMRC – 10 Most Controversial Moments in Metal. [Online]. Доступно: https://www.youtube.com/watch?v=LLaM-Gpb5_k&list=PLvrbxb5BJMijg7AMeuwfWjWY34T2bupn9&index=4 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Metal Injection. 2014. #6 Judas Priest’s Subliminal Message – 10 Most Controversial Moments in Metal. [Online]. Доступно: <https://www.youtube.com/watch?v=KiU9zkhgb0I> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Anger Witch [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=3238&bandname=Angel%2BWitch (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- MetalStorm. Anthrax [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=35 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Celtic Frost [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=70 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Destruction [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=262 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Diamond Head [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=2516 (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- MetalStorm. Exodus [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=288 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Hellhammer [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=222&bandname=Hellhammer (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Iron Maiden [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=60&bandname=Iron%2BMaiden (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- MetalStorm. Kreator [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=142&bandname=Kreator (дата звернення 29.04.2021). (in English).

- MetalStorm. Megadeth [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=163 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Metallica [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=176&bandname=Metallica (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Motorhead [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=217&bandname=Mot%2526ouml%253Brhead (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- MetalStorm. Raven [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=448 (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- MetalStorm. Sarcophago [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=3492 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Sepultura [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=151 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Slayer [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=183 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Sodom [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=213 (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- MetalStorm. Tygers of Tan Pang [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=2724 (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- MetalStorm. Venom. [Online]. Доступно: http://www.metalstorm.net/bands/band.php?band_id=177&bandname=Venom (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Moynihan, M., Soderlind, D., 2003. *Lords of Chaos: The Bloody Rise of the Satanic Metal Underground*. Feral House, 405 p. (in English).
- Mudrian, A., 2009. *Precious Metal: Decibel Presents the Stories Behind 25 Extreme Metal Masterpieces*. Da Capo Press, 384 p. (in English).
- Prato, G., 2016. *The Story Behind The Song: Am I Evil by Diamond Head*. [Online]. Доступно: <https://www.loudersound.com/features/the-story-behind-the-song-am-i-evil-by-diamond-head> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- ResearchGate. Metal Music Studies. [Online]. Доступно: <https://www.researchgate.net/journal/Metal-Music-Studies-2052-3998> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Rivadavia, E., 2018. 10 pioneering speed metal songs released before the birth of thrash. [Online]. Доступно: <https://loudwire.com/10-speed-metal-songs-released-before-thrash/> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Rivadavia, E., AllMusic Review by Eduardo Rivadavia Sepultura – “Beneath the Remains”. [Online]. Доступно: <https://www.allmusic.com/album/beneath-the-remains-mw0000653932> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Rock In Rio. História [Online]. Доступно: <https://rockinrio.com/rio/pt-br/historia/> (дата звернення 05.05.2021). (in Portuguese).
- Sarcophago, 1987. I.N.R.I. lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Sarcophago-inri-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Sepultura, 1989. Beneath the Remains lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Sepultura-beneath-the-remains-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Sepultura. 1989. Mass Hypnosis lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Sepultura-mass-hypnosis-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Sodom, 1989. Agent Orange lyrics. [Online]. Доступно: <https://genius.com/Sodom-agent-orange-lyrics> (дата звернення 05.05.2021). (in English).
- Springer, S., 2019. Thrash not trash: why heavy metal is a valid and vital PhD subject. [Online]. Доступно: <https://theconversation.com/thrash-not-trash-why-heavy-metal-is-a-valid-and-vital-phd-subject-120096> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Wiederhorn, J., 2010. Clash of the Titans Tour: Iron Giants. [Online]. Доступно: <https://www.guitarworld.com/features/clash-titans-tour-iron-giants> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Wiederhorn, J., 2020. 34 years ago: Slayer redefine thrash with ‘Reign in Blood’. [Online]. Доступно: <https://loudwire.com/slayer-reign-in-blood-album-anniversary/> (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Wiederhorn, J., 2021. 51 years ago: Black Sabbath release their debut album + invent heavy metal. [Online]. Доступно: https://loudwire.com/black-sabbath-album-anniversary-invent-metal/?utm_source=tsmclip&utm_medium=referral (дата звернення 29.04.2021). (in English).
- Williams, D., 2019. ‘Feel the Knife Pierce You Intensely’: Slayer’s ‘Angel of Death’ – Holocaust Representation or Metal Affects. [Online]. Доступно: <https://www.mdpi.com/2313-5778/3/4/61/htm#B39-genealogy-03-00061> (дата звернення 29.04.2021). (in English).

SUMMARY

THE ROLE OF THRASH METAL IN THE FORMATION OF EXTREME HEAVY MUSIC (BASED ON THE INTERVIEW OF MUSICIANS)

Andrii Stoikiv

PhD-student of the Department of the World History and Religious Studies,
SHEE «Ternopil National Pedagogical University», Ternopil

The article is devoted to defining the role of thrash metal music in the foundation of extreme heavy music in the late 1980s and early 1990s. Attention focused on the importance of a separate sub-genre of heavy metal music in forming a new style of heavy music, including new vocal techniques, building more complex compositions, and expanding the lyrics' themes. Analyzed the criteria by which extreme heavy music can attribute among other sub-genres of heavy metal and defined thrash metal as a transitional stage between heavy metal and extreme music. The work is interdisciplinary, which manifested in the use of methodological approaches to history and cultural studies. The article examined various areas of development of thrash metal music, particularly the United States, where the phenomenon has appeared; Germany and Switzerland, which differed qualitatively from the American scene; and Brazil, whose musicians have set recording standards for much of the extreme music. The article identified the reasons for the popularity decline of thrash metal in the early 1990s in the context of the general development of rock music and identified the features of the evolution into extreme metal. In addition to the musical component, the article outlined the social and behavioral elements of thrash metal fans during bands' performances, which also formed the image of the extremity of metal music. Special attention in the article is devoted to the Slayer and Megadeth bands, the foundation of controversy in the subject of lyrics, which, in turn, is characterized by extreme metal. Evolving from the New Wave of British heavy metal, American thrash metal develop new features in heavy music, including fast, aggressive riffs, and sharpened the lyrics' themes, primarily political and anti-religious. Rebelled against the dominance of glam metal, thrash metal fans developed their image, which consisted of aggression and appropriate behavior during concerts. Developed in the United States, thrash metal has gained popularity in other parts of the world, whose scenes have developed their characteristics, which, in the future, influenced the formation of extreme heavy music. In the late 1980s, the US radio format shifted the demand for grunge, which supplanted thrash metal from the radio. The sub-genre began to decline and was replaced by death and black metal in the heavy metal music underground.

Keywords: thrash metal, extreme metal, heavy metal, protest, controversies, sub-genres, lyrics, Slayer, Megadeth.